

Sygnatura akt II Ca 2186/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 lutego 2018 r.

Sąd Okręgowy w Krakowie II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Barbara Kursa
Sędziowie:	SO Krzysztof Wąsik SO Beata Kurdziel (sprawozdawca)

Protokolant: starszy sekretarz sądowy Joanna Stec

po rozpoznaniu w dniu 7 lutego 2018 r. w Krakowie

na rozprawie

sprawy z powództwa K. B., M. K. i A. K.

przeciwko (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w K.

o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności

na skutek apelacji strony pozwanej

od wyroku Sądu Rejonowego dla Krakowa-Krowodrzy w Krakowie

z dnia 11 maja 2017 r., sygnatura akt I C 3489/16/K

uchyla zaskarżony wyrok, znosi postępowanie w zakresie rozprawy wyznaczonej na dzień 11 maja 2017 r. i przekazuje sprawę Sądowi Rejonowemu dla Krakowa-Krowodrzy w Krakowie do ponownego rozpoznania

SSO Krzysztof Wąsik SSO Barbara Kursa SSO Beata Kurdziel

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 11 maja 2017 r. Sąd Rejonowy pozbawił w całości wykonalności tytuł wykonawczy w postaci wyroku zaocznego Sądu Rejonowego w Mikołowie z dnia 7 października 1994 r., sygn. I C 195/94, zaopatrzony w klauzulę wykonalności przeciwko powodom K. B., M. K. i A. K. postanowieniem Sądu Rejonowego w Mikołowie z dnia 1 lipca 2016 r., sygn. I Co 1506/16 (pkt I) oraz zasądził od strony pozwanej (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w K. na rzecz powodów solidarnie uprawnionych kwotę 1175 złotych tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kwotę 900) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego (pkt II).

Apelację od powyższego wyroku wniosła strona pozwana (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w K., zarzucając nieważność postępowania przez pozbawienie strony pozwanej możliwości obrony jej praw i wskazując naruszenie przez Sąd I instancji następujących przepisów postępowania:

- art. 149 §2 k.p.c. w zw. z art. 133 §2 k.p.c. poprzez niezawiadomienie pełnomocnika strony pozwanej o terminie rozprawy wyznaczonej na dzień 11 maja 2017 r., na której zapadł zaskarżony wyrok;

- art. 214 §1 k.p.c. poprzez nieodroczenie rozprawy w sytuacji, gdy sąd nie zawiadomił pełnomocnika strony pozwanej o terminie rozprawy, a w aktach sprawy brak było dowodu doręczenia pełnomocnikowi pozwanego zawiadomienia o terminie rozprawy, na której zapadł wyrok;

- art. 302 §1 k.p.c. w zw. z art. 217 k.p.c. przez brak przesłuchania strony i świadka, podczas gdy pozwany w odpowiedzi na pozew zgłosił wniosek o przeprowadzenie dowodu z przesłuchania stron i przesłuchania świadka P. S. oraz niewezwanie strony pozwanej na rozprawę w celu przesłuchania w charakterze strony i pod rygorem pominięcia dowodu z przesłuchania strony pozwanej.

W oparciu o powyższe zarzuty strona apelująca domagała się uchylenia zaskarżonego wyroku w całości, zniesienia postępowania w zakresie dotkniętym nieważnością i przekazania sprawy sądowi I instancji do ponownego rozpoznania i rozstrzygnięcia o kosztach postępowania apelacyjnego oraz zasądzenia solidarnie od powodów kosztów postępowania apelacyjnego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu apelacji strona pozwana podniosła, że w sprawie doszło do nieważności postępowania na skutek niezawiadomienia pełnomocnika strony pozwanej o terminie rozprawy, na której zapadł wyrok. Brak powiadomienia pełnomocnika przeciwnika o terminie rozprawy poprzedzającej wydanie wyroku musi być uznane za pozbawienie możliwości obrony jej praw, bowiem to uchybienie nie mogło zostać usunięte przed wydaniem wyroku. Nieodroczenie w tej sytuacji przez sąd rozprawy z przyczyn określonych w art. 214 §1 kpc i wydanie wyroku po jej przeprowadzeniu, stanowi uchybienie procesowe skutkujące nieważnością postępowania z powodu pozbawienia strony możliwości obrony swych praw.

W odpowiedzi na apelację strony pozwanej powodowie domagali się jej oddalenia i zasądzenia na swoją rzecz kosztów postępowania przed sądem odwoławczym, w tym zastępstwa procesowego, według norm przepisanych. Podnieśli, że nawet jeśli uznać, że pełnomocnik strony pozwanej nie został wezwany prawidłowo na rozprawę w dniu 11 maja 2017r., w sprawie nie zachodzą przesłanki nieważności postępowania. Strona pozwana podjęła bowiem czynności w procesie, brała udział w postępowaniu, a Sąd I instancji wyrzekł w przedmiocie wszystkich zawnioskowanych przez nią dowodów.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja musiała doprowadzić do uchylenia zaskarżonego wyroku, zniesienia postępowania w zakresie rozprawy wyznaczonej na 11 maja 2017r. i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu. Trafne jest bowiem stanowisko strony pozwanej, iż w niniejszej sprawie na skutek naruszenia przepisów postępowania, a to art. 149 § 2 k.p.c. w zw. z art. 133 §2 k.p.c. oraz art. 214 §1 k.p.c. doszło do pozbawienia apelującej możliwości obrony swych praw, gdyż pełnomocnik strony pozwanej nie został skutecznie zawiadomiony o terminie rozprawy wyznaczonej na dzień 11 maja 2017 r.

Z dokumentów zgromadzonych w niniejszej sprawie, w tym zwłaszcza z elektronicznego dowodu doręczenia zawiadomienia o terminie rozprawy (k. 79) oraz samej treści zawiadomienia, które zostało przesłane do pełnomocnika strony pozwanej (a zostało dołączone do akt na polecenie Sądu Okręgowego w Krakowie w dniu 6 lutego 2018r. – k. 116) wynika, że pełnomocnik strony pozwanej został zawiadomiony o terminie rozprawy mającej się odbyć w dniu 9 maja 2017 r., gdy tymczasem akta sprawy dokumentują, iż rozprawa odbyła się faktycznie dwa dni później, to jest w dniu 11 maja 2017 r. (i na ten termin została odroczone na terminie poprzedniej rozprawy w dniu 9 marca 2017r., na której pełnomocnik strony pozwanej nie był obecny). Zaznaczyć należy, że w dniu 11 maja 2017r.

Sąd Rejonowy przeprowadził dowody z dokumentów znajdujących się w aktach sprawy oraz w aktach związkowych, a następnie zamknął rozprawę i wydał zaskarżony wyrok. W ocenie Sądu Okręgowego, powyższe skutkowało pozbawieniem strony pozwanej możliwości obrony swych praw, w tym ustosunkowania się do przeprowadzonych dowodów. Zgodnie z definicją przejmowaną jednolicie w orzecznictwie Sądu Najwyższego pozbawienie strony możliwości obrony swych praw w rozumieniu art. 379 pkt 5 k.p.c. zachodzi wówczas, gdy z powodu uchybienia przez sąd przepisom postępowania strona wbrew swojej woli została faktycznie pozbawiona możliwości działania w postępowaniu lub jego istotnej części, jeżeli skutków tego uchybienia nie można była usunąć przed wydaniem orzeczenia w danej instancji (tak np. SN w wyroku z dnia 19 lipca 2012r., II UK 336/11). Powyższego faktu nie zmienia okoliczność, iż pozwany złożył uprzednio odpowiedź na pozew, a Sąd Rejonowy rozpoznał zgłoszone przez pozwanego wnioski dowodowe. Istotne jest bowiem, iż o terminie ostatniej rozprawy, po zamknięciu której ogłoszony został wyrok, pełnomocnik strony pozwanej nie był na skutek naruszenia przepisów postępowania skutecznie zawiadomiony. Na marginesie zaznaczyć należy, iż wbrew twierdzeniom apelacji pozwany nie wnioskował o przeprowadzenie dowodu z przesłuchania stron, nie można zatem mówić o naruszeniu art. 302 k.p.c.

Wbrew stanowisku powodów w stanie faktycznym niniejszej sprawy nie mógł mieć zastosowania pogląd Sądu Najwyższego wyrażony w uzasadnieniu wyroku z dnia 16 kwietnia 2014r., V CSK 285/13. Zgodnie z ww. poglądem nie może być mowy o nieważności postępowania w sytuacji, gdy strona została zawiadomiona o terminie posiedzenia, stawiała się na to posiedzenie, a jedynie w zawiadomieniu nie podany został cel tego posiedzenia. Pełnomocnik strony pozwanej o rozprawie w dniu 11 maja 2017r. nie został w ogóle zawiadomiony.

Wobec powyższego, orzeczono jak w sentencji na podstawie art. 386§2 k.p.c. w zw. z art. 379 pkt 5 k.p.c. Dodatkowo zaznaczyć należy, iż Sąd Okręgowy nie orzekał w przedmiocie kosztów postępowania apelacyjnego, pozostawiając rozstrzygnięcie w tym przedmiocie sądowi I instancji stosownie do art. 108 §2 kpc.

SSO Krzysztof Wąsik SSO Barbara Kursa SSO Beata Kurdziel